

Varsinais-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö VARELY/6660/2023

**Aihe Merikarvia, Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakalliot tuulivoimahankkeen
ympäristövaikutusten arviointiohjelma**

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakalliot tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta.

Tuulivoimapuistoa suunnitellaan rakennettavaksi Merikarvian Kultakallioiden alueelle Honkajärven kylään noin 16 km Merikarvian kuntakeskuksesta koilliseen. Hankealueen laajuus on noin 1100 ha ja se rajautuu pohjoisosastaan Kristiinankaupungin kuntarajaan. Isojoen kuntarajalle on lähimmillään matkaa noin 500 m. Samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa tuulivoimala-alueelle laaditaan osayleiskaavaa. Myös lähistölle sijoittuvasta Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeesta on samanaikaisesti käynnissä YVA-menettely.

YVA-ohjelmassa tarkastellaan voimaloille kolmea eri toteuttamisvaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 0 (VE0) tuulivoimaloita ei toteuteta. Vaihtoehdossa 1 (VE1) Kultakallion alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 7-10 MW ja kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä. Vaihtoehdossa 2 (VE2) vastaavan kokoisia ja tehoisia tuulivoimaloita rakennetaan enintään 6 kappaletta. Sähkönsiirtoa suunnitellaan yhdessä viereisen Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen kanssa ja tarkasteltavana on kaksi vaihtoehtoa. Mikäli molemmat voimalahankkeet toteutuvat, sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohdolla Fingridin Arkkukallion sähköasemalle Isojoelle (SVEA). Mikäli Pyynevankankaan hanke ei toteudu, sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla valtatie 8 reunassa Riskulan sähköasemalle Kristiinankaupungissa (SVEB).

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo ottaa lausunnossaan kantaa suunnitellun arvioinnin ja selvitysten riittävyyteen kulttuuriympäristö- ja maisemavaikutusten osalta Satakunnassa. Pohjanmaan museo sekä Seinäjoen museot arvioinevat YVA-ohjelmää omien toimialueidensa osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo näkee, että hankkeen vaikutusalueella olevat kulttuuriympäristöt, arvokkaat yksittäiset kohteet sekä arvokkaat maisema-alueet on huomioitu selostuksessa kattavasti. Suunnittelualue ei sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle. Museo pitää YVA-ohjelmassa esitettyä vaikutusten arviointia maisemaan sekä kulttuuriympäristöön lähtökohtaisesti oikeanlaisina ja riittävinä. Hankkeen vaikutusten arvioinnin kannalta tärkeän havainnemateriaalin kattavuuteen ja laatuun tulee kiinnittää huomiota suhteessa vaikutusalueella sijaitseviin kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin sekä asutukseen nähden. Tämä koskee sekä voimaloita että sähkönsiirtoa. Kaavailtujen voimaloiden suuren koon vuoksi on kiinnitettävä huomiota myös kaukonäkyymiin sekä yhteisvaikutuksiin muiden hankkeiden kanssa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Merikarvian pohjoisosan maisemassa vaihtelevat alavat suoalueet ja metsäiset kalliopohjaiset mäet. Monilta ympäristöstään kohoavilta kallioilta tunnetaan kiinteitä muinaisjäännöksiä, pronssikautisia hautaröykkiöitä. YVA-ohjelmassa on kuvailtu sanallisesti sekä esitetty kartalla hankealueen sekä sähkönsiirtolinjojen tunnetut muinaisjäännökset. Ohjelman mukaan hankealueilla on jo toteutettu arkeologinen inventointi. Inventoinnin tuloksia ei vielä ole esitetty eikä inventointiraporttia ole toimitettu Satakunnan Museoon. Inventoinnin tulokset tullaan käsittelemään YVA-selostuksessa. Selostuksessa tulee lisäksi arvioida hankkeen rakentamisen sekä toiminnan aikaiset vaikutukset muinaisjäännöksiin.

Satakunnan Museo huomauttaa, että Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimusten (Museovirasto 2020) mukaan jo inventoinnin valmisteluvaiheessa on suositeltavaa olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon. Inventointiraportti tulee toimittaa heti sen valmistuttua vastuumuseoon, joka arvioi selvitysten riittävyden ja esittää mahdolliset täydennystarpeet.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama
Satakuntaliitto/kirjaamo, Daniel Nagy, Susanna Roslöf

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä